

**w sprawie warunków, jakim muszą odpowiadać prace dyplomowe i egzamin dyplomowy
w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku**

Na podstawie § 20 ust. 5 Statutu Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku zarządza się, co następuje:

§ 1.

W Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku określa się warunki, jakim muszą odpowiadać prace dyplomowe i egzamin dyplomowy dla studentów.

§ 2.

1. Całością spraw związanych z przydzielaniem seminarium dyplomowego na poszczególnych kierunkach studiów zajmuje się Dziekan Wydziału.
2. Pracę dyplomową student wykonuje pod kierunkiem uprawnionego do tego nauczyciela akademickiego (promotora).
3. Wybór promotora i temat pracy dyplomowej powinien być zgodny z realizowaną przez studenta grupą zajęć do wyboru.
4. Za pracę dyplomową uznaje się pracę przygotowaną samodzielnie przez studenta.
5. Obszary i ogólna tematyka prac dyplomowych wraz z wykazem promotorów ogłaszane są przez poszczególne dziekanaty na tablicach ogłoszeń i stronie internetowej Uczelni oraz podlegają corocznej aktualizacji.
6. W semestrze rozpoczynającym seminarium dyplomowe student podejmuje decyzję o wyborze obszaru tematycznego i promotora pracy dyplomowej. Zagadnienia objęte tematem pracy dyplomowej powinny dotyczyć kierunku studiów oraz przygotowania do uzyskania kwalifikacji pierwszego albo drugiego stopnia studiów, z uwzględnieniem grup zajęć wybranych przez dyplomanta.
7. Na uzasadniony wniosek studenta Dziekan Wydziału może dokonać zmiany promotora.
8. Temat, struktura i zakres pracy dyplomowej są ustalane z promotorem pracy i składane są do Dziekana Wydziału nie później niż na pół roku przed regulaminowym ukończeniem studiów przez studenta. Tematy prac dyplomowych podlegają zatwierdzeniu przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia.
9. Za zgodą Dziekana Wydziału praca dyplomowa może być napisana w języku innym niż polski. W takim przypadku integralną częścią pracy dyplomowej powinno być jej streszczenie w języku polskim.
10. Na wniosek studenta Dziekan Wydziału może wyrazić zgodę na przeprowadzenie egzaminu w języku obcym. Warunki postępowania i przygotowania egzaminu dyplomowego w języku obcym ustala Dziekan Wydziału.
11. Na wniosek studenta lub promotora, po uzyskaniu zgody Dziekana Wydziału, może być przeprowadzany otwarty egzamin dyplomowy. Tryb i warunki przeprowadzania otwartego egzaminu dyplomowego określa Dziekan Wydziału.

§ 3.

1. Praca dyplomowa może występować jako praca licencjacka lub magisterska.
2. Praca dyplomowa realizowana jest przez studenta w ramach seminarium dyplomowego, indywidualnych konsultacji z promotorem oraz pracy własnej.
3. Do zadań promotora pracy dyplomowej należy:

- 1) ustalenie tematu pracy i układu pracy,
 - 2) zapoznanie z ogólnymi zasadami pisania prac dyplomowych,
 - 3) pomoc w identyfikacji literatury źródłowej,
 - 4) systematyczna kontrola postępu w realizacji pracy dyplomowej,
 - 5) nadzór nad przestrzeganiem praw autorskich.
4. Praca licencjacka powinna mieć charakter opisu zjawisk i procesów, zakończonego sformułowaniem własnych ocen i wniosków albo zawierać rozwiązanie konkretnego problemu. Praca licencjacka jest potwierdzeniem nabycia przez studenta umiejętności polegających na wykorzystaniu wiedzy uzyskanej na kierunku studiów do rozwiązania problemu praktycznego lub badawczego, istotnego z punktu widzenia studenta.
 5. W pracy magisterskiej student powinien zawrzeć rozwinięte studia literaturowe oraz przedstawić rozwiązanie problemu czy problemów związanych z podjętym tematem. Praca magisterska jest potwierdzeniem nabycia przez studenta umiejętności polegających na wykorzystaniu wiedzy uzyskanej na kierunku studiów do rozwiązania problemu naukowo – badawczego istotnego z punktu widzenia studenta.
 6. Wraz z pracą dyplomową student składa w dziekanacie oświadczenie dotyczące samodzielnego napisania pracy.

§ 4.

1. Student powinien wykazać się znajomością źródeł i literatury przedmiotu w zakresie rozpatrywanego tematu, umiejętnością stosowania metod właściwych dla danej grupy zajęć, umiejętnością właściwego skomponowania pracy, logicznej argumentacji, prawidłowego konstruowania wniosków oraz właściwego wyciągania sądów.
2. Student powinien zapoznać się z bibliografią pracowników odpowiedniego kierunku studiów Uczelni i uwzględnić ten dorobek w przygotowaniu pracy dyplomowej.
3. Niedopuszczalne jest pisanie dużych części pracy na podstawie jednej pozycji literatury lub innego źródła.
4. Wykorzystanie literatury i innych źródeł powinno być wykazane w odsyłaczach i bibliografii, przy czym powinna to być literatura wykraczająca poza podstawowe pozycje podręcznikowe.
5. W odsyłaczach do wykorzystywanych źródeł internetowych, obok adresów strony internetowej powinna być podana data skorzystania z tego źródła.
6. Wykorzystanie literatury powinno polegać na przemyśleniu oraz weryfikacji stanowisk i poglądów różnych autorów zgodnie z potrzebami tematu pracy.

§ 5.

1. Praca dyplomowa powinna zawierać części: teoretyczną, metodologiczną i empiryczną (badawczą).
1. Praca dyplomowa powinna składać się przynajmniej z trzech rozdziałów, a w każdym z rozdziałów przynajmniej z trzech podrozdziałów. Pierwszy rozdział powinien zawierać zagadnienia teoretyczne na podstawie literatury przedmiotu z zakresu obszaru badawczego, którego dotyczy praca. Tytuły i treść poszczególnych rozdziałów powinny kolejno z siebie wynikać, tworząc spójną wewnętrzną całość.
2. Praca powinna mieć spis treści z numeracją stron, wstęp i zakończenie, bibliografię, spis tabel, rysunków, wykaz skrótów.
2. Konstrukcja pracy powinna być spójna, treść poszczególnych rozdziałów powinna być budowana według jasnej myśli przewodniej – oznaczonego celu badawczego, wynikającego z tematu pracy.
3. Wstęp powinien zawierać: uzasadnienie wyboru i prezentację tematu, wskazanie celu pracy, charakterystykę przedmiotu i metody badań, przedstawienie źródeł i sposobów zbierania informacji, charakterystykę struktury pracy.

4. Zakończenie powinno bezpośrednio nawiązywać do tematu pracy i zadeklarowanego we wstępie celu pracy. Powinno ono zawierać reasumację analiz i badań, rozumianą nie tylko jako syntezę wniosków podanych w rozdziałach, ale także jako nowe myśli i spostrzeżenia uogólniające.
5. Częścią składową pracy mogą być załączniki w postaci np. dokumentów, większych zestawień tabelarycznych, kwestionariusze z badań. Załączniki powinny być wykorzystane w tekście pracy poprzez powołanie się na nie i poinformowanie o ich zamieszczeniu na końcu pracy.

§ 6.

1. Praca powinna być klejona lub szyta, nie powinna zawierać elementów metalowych i plastikowych. Na stronie tytułowej powinno być oznaczenie uczelni, wydziału, kierunku studiów, w której praca jest pisana, imię i nazwisko autora, nr albumu, tytuł pracy, imię i nazwisko promotora, oznaczenie siedziby wydziału (miejscowości) i rok napisania pracy.
2. Praca powinna być drukowana dwustronnie.
3. Wzory strony tytułowej pracy dyplomowej określają odpowiednio załączniki:

- 1) w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku - załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia;
- 2) w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku Filii w Elku - załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.

W przypadku pracy napisanej w języku innym niż polski, strona tytułowa powinna mieć wersję w języku obcym.

4. Praca dyplomowa powinna być napisana z uwzględnieniem następujących wymagań edytorskich:
 - 1) czcionka Times New Roman 12 pkt., niepogrubiona;
 - 2) spis treści umieszczony po stronie tytułowej;
 - 3) brak nagłówków lub stopki z oddzielną treścią, np. tytułem kolejnego rozdziału;
 - 4) brak kropek na końcu tytułu rozdziału lub podrozdziału;
 - 5) numeracja stron automatyczna, numery stron na dole (w stopce) na środku, bez numeru na pierwszej stronie (pierwszą stroną pracy jest strona tytułowa);
 - 6) odstępy między znakami standardowe (zero pkt.), pomiędzy wyrazami stawiane pojedyncze znaki spacji;
 - 7) odstępy między wierszami 1,5 wiersza;
 - 8) tekst justowany obustronnie;
 - 9) automatyczne dzielenie wyrazów;
 - 10) na końcu wiersza nie powinny występować pojedyncze litery lub spójniki, należy je przenieść do kolejnego wiersz przy użyciu tzw. „twardej spacji”;
 - 11) marginesy: margines wewnętrzny – 3 cm, margines zewnętrzny – 2 cm, górny i dolny – 2 cm;
 - 12) bibliografię ułożyć w porządku alfabetycznym;
 - 13) załączniki, wykresy, tabele i inne opisy zestawień w porządku numerycznym.
5. W przypisach zaleca się stosowanie przypisów automatycznych. Przypisy należy umieszczać u dołu strony. Zaleca się stosowanie konsekwentnie albo skrótów w języku polskim (tamże, tenże, dz. cyt.) albo łacińskim (ibidem, idem, eadem, op.cit.). Pierwszy przypis powinien zawierać kompletną informację o danym dziele, czyli inicjał imienia i nazwisko autora, tytuł, wydawnictwo, miejsce i data wydania, strona. Tytuł pracy, artykułu należy wyróżnić kursywą (także pracy zbiorowej z której pochodzi artykuł). Tytuł czasopisma, z którego zaczerpnięty jest artykuł powinien być zapisany w cudzysłowie bez kursywy.
6. Przyjętą i podpisaną przez promotora pracę dyplomową należy złożyć w dwóch egzemplarzach w dziekanacie wraz z kompletem następujących dokumentów:
 - a) pracą dyplomową w wersji elektronicznej (na nośniku CD), zgodną z wersją drukowaną, w postaci jednego pliku w formacie PDF oraz w postaci jednego dokumentu tekstowego w

formacie: DOC, DOCX, ODT, RTF, gdzie nazwą pliku jest imię i nazwisko studenta oraz numer albumu,

- b) oświadczeniem dotyczącym samodzielnego napisania pracy,
- c) indeksem (jeżeli student go posiada),
- d) kompletem kart okresowych osiągnięć studenta z ostatniego roku,
- e) dokumentacją praktyk zawodowych,
- f) rozliczoną kartą obiegową,
- g) wnioskiem o wydanie dyplomu w języku obcym (opcjonalnie).

§ 7.

1. Oceny pracy dyplomowej dokonuje promotor na druku stanowiącym załącznik nr 3 do niniejszego zarządzenia.
2. Niezależnej oceny pracy dyplomowej dokonuje wyznaczony przez Dziekana Wydziału recenzent. Promotor i recenzent pracy dyplomowej powinni być specjalistami z zakresu kształcenia w wybranej specjalności przez dyplomanta.
3. W przypadku negatywnej oceny pracy przez recenzenta, o dopuszczeniu do egzaminu dyplomowego decyduje Dziekan Wydziału, po wyznaczeniu innego recenzenta i zasięgnięciu jego opinii.
4. Dziekan Wydziału może również skierować pracę do dodatkowej oceny przez przedstawiciela instytucji, której ta praca dotyczy.
5. W recenzji pracy oceniane są: zdolność do prawidłowego formułowania problemów, poprawność toku wywodów, sposób gromadzenia materiału, stosowane metody, dobór literatury, sposób osiągnięcia celu pracy/rozwiązania problemu, interpretacja wyników.
6. Recenzowanie prac dyplomowych należy do podstawowych obowiązków nauczyciela akademickiego.

§ 8.

1. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest:
 - 1) uzyskanie absolutorium, czyli zaliczeń z wszystkich przedmiotów i praktyk oraz zdanie wszystkich egzaminów przewidzianych w planie studiów i programie kształcenia dla danego stopnia, formy i kierunku studiów,
 - 2) złożenie pracy dyplomowej w terminie określonym w Regulaminie Studiów Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku oraz uzyskanie pozytywnych ocen pracy dyplomowej, co najmniej dostatecznych, zarówno od promotora, jak i recenzenta;
 - 3) uregulowanie wszelkich zobowiązań, w tym finansowych wobec Uczelni.
2. Decyzję o dopuszczeniu do egzaminu podejmuje Dziekan Wydziału.
3. Egzamin dyplomowy składa się przed trzyosobową Komisją Egzaminu Dyplomowego (zwaną dalej Komisją) złożoną z przewodniczącego, promotora pracy i recenzenta na zasadach określonych w Regulaminie Studiów.
4. Egzamin dyplomowy obejmuje:
 - 1) prezentację pracy dyplomowej, a w szczególności jej cel, zakres i wnioski wynikające z przeprowadzonych badań (wytyczne dotyczące prezentacji oraz przykładowy wzór prezentacji multimedialnej zawierają załączniki nr 4 i 5 niniejszego zarządzenia),
 - 2) pytanie od recenzenta mające związek z tematyką pracy dyplomowej,
 - 3) wybrane losowo pytanie z obszaru kształcenia dyscypliny naukowej, z którym związany jest kierunek studiów, w ramach którego powstała praca dyplomowa.
5. Zestawy pytań na egzamin dyplomowy podane są do wiadomości studentów poprzez ich zamieszczenie na stronie internetowej Uczelni i na tablicach ogłoszeń nie później niż na 3 miesiące przed planowanym terminem egzaminu dyplomowego.

6. Przewodniczący Komisji jest zobowiązany do sprawdzenia czy dokumentacja po egzaminie dyplomowym jest kompletna (prawidłowo wypełniony protokół komisji egzaminu dyplomowego oraz indeks, oceny pracy dyplomowej sporządzone przez promotora i recenzenta) oraz do sprawowania nadzoru nad dostarczeniem dokumentacji do dziekanatu po egzaminie dyplomowym. Wzór Protokołu Komisji Egzaminu Dyplomowego stanowi załącznik nr 6 do niniejszego zarządzenia.

§ 9.

Traci moc Zarządzenie nr RK.021.22.2017 Rektora Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku z dnia 3 lipca 2017 r. w sprawie warunków, jakim muszą odpowiadać prace dyplomowe i egzamin dyplomowy w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku

§ 10.

Wykonanie niniejszego zarządzenia powierza się Dziekanom Wydziałów Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Białymstoku.

§ 11.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REKTOR

doc. dr Edward Hołcwiłło

Wzór strony tytułowej pracy dyplomowej w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku

WYŻSZA SZKOŁA FINANSÓW I ZARZĄDZANIA W BIAŁYMSTOKU
WYDZIAŁ NAUK EKONOMICZNYCH

KIERUNEK

IMIĘ I NAZWISKO AUTORA PRACY

numer albumu:

TEMAT PRACY DYPLOMOWEJ

praca dyplomowa licencjacka/magisterska*

napisana pod kierunkiem

tytuł, imię i nazwisko promotora

Białystok,**

*niepotrzebne skreślić

** wpisać rok przygotowania pracy

Wzór strony tytułowej pracy dyplomowej w Wyższej Szkole Finansów i Zarządzania w Białymstoku,
Filii w Elku

WYŻSZA SZKOŁA FINANSÓW I ZARZĄDZANIA W BIAŁYMSTOKU
FILIA W ELKU

WYDZIAŁ

KIERUNEK

IMIĘ I NAZWISKO AUTORA PRACY

numer albumu:

TEMAT PRACY DYPLOMOWEJ

praca dyplomowa licencjacka*
napisana pod kierunkiem
tytuł, imię i nazwisko promotora

Elk,**

*niepotrzebne skreślić

** wpisać rok przygotowania pracy

Wzór Oceny pracy dyplomowej

miejsowość, dnia

.....
Pieczęć wydziału

Ocena pracy dyplomowej

Temat pracy:

.....
.....

Imię i nazwisko studenta:

Nr albumu:

Promotor/Recenzent* pracy:

.....

Wydział/Katedra promotora:

.....

1. Czy treść pracy odpowiada tematowi określone w tytule:

.....
.....
.....

2. Ocena układu pracy, struktury, podziału treści, kolejności rozdziałów, kompletności też itp.:

.....
.....
.....
.....

3. Merytoryczna ocena pracy:

.....
.....
.....
.....

4. Charakterystyka doboru i wykorzystania źródeł, w tym obcojęzycznych:

.....
.....
.....
.....
.....

5. Ocena formalnej strony pracy (poprawność języka, opanowanie techniki pisania pracy, spis rzeczy, odsyłacze):

.....

.....
.....
.....
.....
.....
6. Czy i w jakim zakresie praca stanowi nowe ujęcie problemu?
.....
.....
.....
.....
.....

7. Sposób wykorzystania pracy (publikacja, udostępnienie instytucjom, materiał źródłowy):
.....
.....
.....
.....
.....

4. Inne uwagi:
.....
.....
.....
.....
.....

9. Ocena pracy:
.....
.....
.....

.....
data

.....
czytelny podpis promotora / recenzenta

* niewłaściwe skreślić

Prezentacja pracy dyplomowej

1. Wprowadzenie

Jednym z elementów egzaminu dyplomowego jest obrona pracy, tj. przedstawienie przez dyplomanta wyników uzyskanych w trakcie jej realizacji. Dyplomant może tego dokonać w dowolnej z dwóch form:

- z wykorzystaniem komputera – posługując się prezentacją multimedialną przygotowaną w programie typu: PowerPoint, PREZI, itp.;
- bez wykorzystania komputera – posługując się wydrukowanym egzemplarzem pracy lub prezentacją modeli, urządzeń, opracowań w przypadku kierunków technicznych.

Wystąpienie powinno trwać ok. 5-6 minut (około 7-8 slajdów).

2. Zawartość i struktura prezentacji

Wystąpienie powinno dotyczyć pracy wykonanej przez dyplomanta. Należy skupić się na takich elementach jak:

- geneza pracy;
- cel, ew. teza;
- zakres pracy;
- metodyka wykonania pracy;
- uzyskane wyniki;
- podsumowanie;
- wnioski co do możliwego rozwinięcia pracy.

W załączniku podano schemat przygotowania prezentacji. Można użyć gotowego szablonu, ale należy pamiętać o skromnej grafice tła i kontraście pomiędzy tłem, a tekstem.

3. Prezentacja wystąpienia

Podczas prezentacji należy pamiętać o kontakcie wzrokowym z widzami, tj. komisją. Można odwracać się do ekranu, a nawet przeczytać z niego fragment, ale nie czytamy slajdów. Odwracając się do ekranu wskazuje się konkretne elementy na slajdzie (nigdy ręką – zawsze wskaźnikiem tradycyjnym lub świetlnym).

W wyjątkowych przypadkach rzutnik może być niedostępny. Dyplomant ma wówczas prawo skorzystania z przyniesionego przez siebie lub udostępnionego promotora laptopa. Prezentację trzeba wówczas przetestować na przyniesionym komputerze, a szczegóły należy uzgodnić z promotorem.

4. Prezentacja bez komputera

Jeżeli dyplomant nie chce korzystać z pomocy komputera, powinien swoją wypowiedź oprzeć na drukowanej wersji pracy. Można odwoływać się do rysunków i wykresów zamieszczonych w pracy.

Szkic prezentacji multimedialnej pracy dyplomowej

<p>Rodzaj pracy (dyplomowa inżynierska/magisterska)</p> <p>Imię i Nazwisko dyplomanta</p> <p>Temat pracy</p> <p>Prezentacja</p> <p>1</p>	<p>Geneza pracy</p> <ul style="list-style-type: none">• W punktach umówić przyczyny podjęcia pracy – z czego wynikała potrzeba rozwiązania danego zagadnienia• Wskazać znaczenie wyników pracy <p>2</p>
<p>Cel pracy</p> <ul style="list-style-type: none">• Sformułować cel jaki postawiono przed realizacją pracy• Należy wskazać cel zasadniczy (główny) i ewentualnie cele/zadania szczegółowe <p>3</p>	<p>Zakres pracy</p> <ul style="list-style-type: none">• Omówić obszary zagadnień i działań jakie zdecydowano się wykonać dla osiągnięcia wcześniej zdefiniowanego celu• Wskazać ewentualnie z jakich obszarów świadomie zrezygnowano, podać uzasadnienie przyjętych ograniczeń i ich potencjalny wpływ na osiągnięcie realizowanego celu <p>4</p>
<p>Metodyka realizacji pracy</p> <ul style="list-style-type: none">• Omówić zastosowanie metody badawczej/projektowej wykorzystanej w pracy (np. studia literaturowe, badania diagnostyczne, ankietowe, eksperymentalne, symulacyjne, obserwacje, obliczenia analityczne) <p>5</p>	<p>Krótkie podsumowanie pracy (max. 2-3 slajdy)</p> <ul style="list-style-type: none">• Odnieść się do postawionych celów – czy je zrealizowano i w jakim stopniu• Przedstawić ogólne wnioski, ewentualnie ważne spostrzeżenia, obserwacje• Wskazać ewentualnie pozostałe obszary problemowe, których praca nie rozwiązała i zaproponować dalsze badania• Podkreślić swój oryginalny wkład własny• Omówić krótko wnioski końcowe, w tym aplikacyjne dotyczące wykorzystania wyników pracy, badań) <p>6</p>

Wzór Protokołu Komisji Egzaminu Dyplomowego

pieczęć urzędowa jednostki organizacyjnej

PROTOKÓŁ
KOMISJI EGZAMINU DYPLOMOWEGO
LICENCJACKIEGO/MAGISTERSKIEGO*

z dnia

Pan/i/
urodzony/a/ dnia w

Nr albumu *(należy wpisać numer albumu studenta)*

Kierunek *(należy wpisać kierunek studiów oraz kod kierunku studiów)*

Poziom studiów *(należy wpisać studia pierwszego albo drugiego stopnia)*

Profil *(należy wpisać profil praktyczny)*

Forma studiów *(należy wpisać odpowiednio: stacjonarne, niestacjonarne)*

Data rozpoczęcia studiów; *(należy wpisać datę rozpoczęcia studiów)*

Zdawał/a egzamin dyplomowy w dniu przed Komisją Egzaminacyjną
w składzie:

Przewodniczący

Członkowie promotor
recenzent

Tytuł pracy dyplomowej:
.....
.....

Treść zadanych pytań

Uzyskane oceny

Biorąc pod uwagę średnią ważoną ocen uzyskaną w okresie studiów, średnią
ocenę pracy oraz średnią ocen odpowiedzi, Komisja Egzaminu
Dyplomowego/Magisterskiego* jednogłośnie/większością głosów* uznała, że
Pan/i/ złożył/a egzamin **dyplomowy/magisterski*** z wynikiem
..... i postanowiła wystąpić do J. M. Rektora o wydanie dyplomu z tytułem
zawodowym licencjata/magistra* oraz ostatecznym wynikiem studiów (słownie)

Podpisy członków Komisji

Podpis Przewodniczącego Komisji

* niewłaściwe skreślić

UWAGI SPECJALNE:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Dyplom ukończenia studiów wyższych nr

Wydano Pan/i (należy wpisać imiona i nazwisko absolwenta) dnia.....20.....r.

.....
czytelny podpis osoby wydającej dyplom